

KNJIŽNICE GRADA ZAGREBA

***Izveštaj o radu Knjižnica grada Zagreba
za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021.***

(brojčani pokazatelji)

Zagreb, siječanj 2022.

**Ostvareni programi zagrebačkih narodnih knjižnica
za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine
(brojčani pokazatelji)**

Uvodne napomene

Knjižnice grada Zagreba (dalje u tekstu: KGZ) redovito sastavljaju godišnje izvještaje koji su vrijedni dokumenti zbog nekoliko razloga.

U prvom redu, osnivači i korisnici KGZ-a dobivaju uvid u (tekuće) poslovanje, ali isto tako Uprava i djelatnici imaju uvid u stupanj ostvarenosti planiranog programa rada za tekuću godinu, npr. što je realizirano u idealnom omjeru u odnosu na plan, na što treba obratiti pozornost, što eventualno treba izmijeniti pri planiranju i sl.

Ujedno, takav je izvještaj neizmijerna pomoć u planiranju programa rada za godinu iza izvještajne, jer daje bolji uvid u sve programe koji će vjerojatno biti realizirani i u narednoj godini, koje treba ponoviti i/ili drukčije osmisliti njihovu provedbu.

Iako skupni godišnji izvještaj KGZ-a u prvom redu ima radni karakter, sastavljen je prema uobičajenoj metodologiji, na osnovi izvještaja svih knjižnica koje su pojedinačno detaljno opisale ostvarenje vlastitog programa rada i čiji su tekstovi u cijelosti dostavljeni osnivaču.

Osnovni pokazatelji o radu zagrebačkih narodnih knjižnica za proteklu godinu (nabava knjiga, nabava ostale knjižnične građe, stanje knjižnog fonda, revizija knjižnog fonda, otpis knjižnične građe, katalozi, posudba knjiga, akcije za korisnike) u skupnom su izvještaju prikazani u četiri tabele, pojedinačno za svaku knjižnicu i kao ukupan zbroj svih pokazatelja.

Najznačajniji, osnovni pokazatelji (nabava knjižnične građe, otpis knjiga u svescima, stanje knjižnog fonda, posudba i članovi) prikazani su u usporednoj tabeli koja prikazuje realizaciju tih pokazatelja u 2021. godini u odnosu na plan za 2021. godinu i uspoređuje ih s trenutno važećim Standardom za narodne knjižnice Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Standard).

U osnovnim su naznakama grafički i tekstualno komentirani najznačajniji pokazatelji, dok je cjelokupna programska aktivnost pojedinačnih knjižnica vidljiva iz njihovih izvještaja.

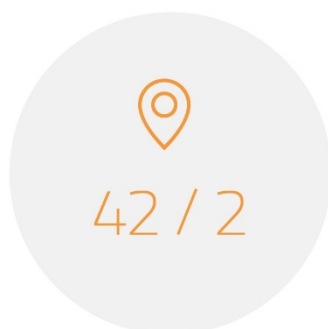
Prilikom interpretacije podataka bitno je imati na umu da je poslovanje Knjižnica grada Zagreba u 2021. bilo specifično, neuobičajeno i prilagođeno epidemiološkoj situaciji (Covid 19) te da su od 15. studenoga 2021. uvedene EU digitalne Covid potvrde ili drugi dokaz o cijepljenju, preboljenju, odnosno testiranju, kao uvjet za korištenje usluga knjižnica kao i ostalih javnih ustanova. Moguće je da se djelomično to odrazilo i na statističke pokazatelje.

Od proglašenja epidemije (11. ožujka 2020.) poslovanje Knjižnica grada Zagreba odvija se u skladu s preporukama Stožera civilne zaštite RH i stručnim preporukama Nacionalne i sveučilišne knjižnice koja je nadležna za sve knjižnice u RH. Sukladno tim promjenjivim mjerama, sadržaj i usluge knjižnica prilagođavali su se korisnicima i publici, radilo se na razvoju usluge online upisa, povremeno i privremeno se mijenjalo radno vrijeme nekih knjižnica uslijed zaraze osoblja, a zbog dotrajalosti i financijske neodrživosti skupih popravaka, s krajem godine prestao je s radom stariji bibliobus.

S obzirom na okolnosti, privremenu zatvorenost, rad u skladu s protuepidemijskim mjerama, može se reći da su sve knjižnice u mreži u 2021. godine ipak uspjele ostvariti dobre rezultate, nadmašiti prošlu, 2020. godinu, iako nisu dostigle rezultate 2019. godine koja je bila zadnja stabilna i normalna.

Detaljne aktivnosti pojedinih knjižnica vidljive su iz njihovih pojedinačnih izvještaja.

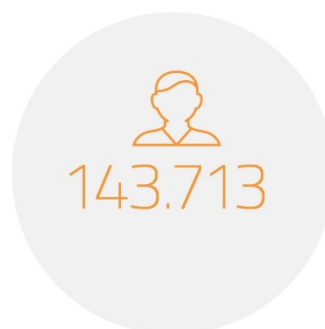
2021. UKRATKO

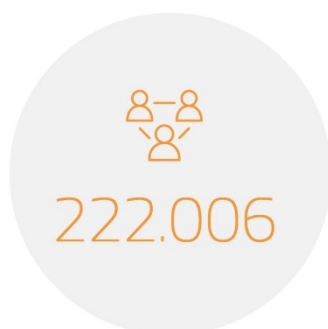
LOKACIJE / BIBLIOBUSA

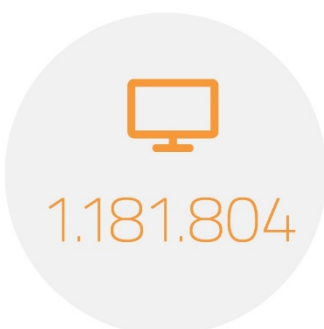
FOND SVEZAKA KNJIGA I
AVE GRAĐE

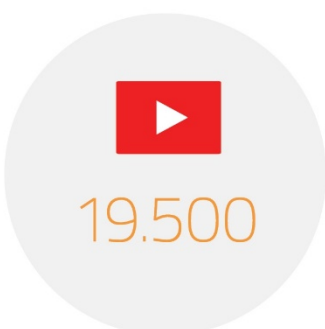
ČLANOVA

REGISTRIRANIH
KORISNIKA

POSJETITELJA MREŽNIM
STRANICAMA I
E-KATALOGU

SATI GLEDANJA YOUTUBE
KANALA KGZ-A

NOVOSTI U KGZ-U ILI 2021. PAMTIT ĆEMO PO ...

U 2021. godini izdano je jedno od najznačajnijih izdanja Knjižnica grada Zagreba – velika i bogato ilustrirana monografiju o povijesti i značaju Gradske knjižnice.

Uz Dan grada Zagreba 31. svibnja 2021. godine predstavljena je monografija pod nazivom *Gradska knjižnica u Zagrebu – ususret novom vremenu* kojom se po prvi puta cjelovito prikazuje povijest Gradske knjižnice u Zagrebu, a seže još u daleku povijest od 1907. godine. Bogato ilustrirano izdanje namijenjeno je stručnoj, ali i lokalnoj zajednici i nastavak je nakladničkog niza kojim se nastoji istaknuti važnost izgradnje nove zgrade Gradske knjižnice.

Knjigu čine dvije cjeline: povijesni dio te dio koji progovara o djelatnostima Gradske knjižnice danas, posebice o širini njezina djelovanja.

2021. je bila ujedno i godina u kojoj je realizirano stručno usavršavanje kroz program Erasmus+. Četiri naše djelatnice imale su prigodu putovati u europske knjižnice što je u smislu planiranja i same realizacije usred pandemije bilo potpuno neizvjesno do samog kraja.

Velik i značajan projekt *Odiijelo za čitanje* koje je u *Godini čitanja* poduprlo Ministarstvo kulture i medija, ostvaren je u partnerstvu sa Školom za modu i dizajn, a zamišljen kao spoj književnosti i modnog dizajna. Kroz neposredne susrete s četiri hrvatske književnice – Ivanom Bodrožić, Mašom Kolanović, Larom Mitraković i Oljom Savičević Ivančević, učenici su kreirali *odijela za čitanje* predstavljena na dvije modne revije - u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u samoj završnici Mjeseca hrvatske knjige te Gradskoj knjižnici Ivanić Grad.

Godina je završena finaliziranjem i osuvremenjivanjem nove usluge – online upisa i obnove članstva – koja će svim našim korisnicima omogućiti, ne samo samostalno upravljanje svojim podacima i članskim računom, već i online plaćanja putem bankovnih kartica. Korištenje ove usluge bit će dostupno korisnicima početkom 2022. godine.

Izveštaj o radu za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021.

Nakon prikupljenih brojčanih podataka Matična i razvojna služba napravila je pregledne tabele i usporednu tabelu. Analiza poslovanja ukazuje na pokazatelje koji slijede.

1. NABAVA KNJIGA. NABAVA OSTALE GRAĐE. (tabela 1)

1.1 NABAVA KNJIGA

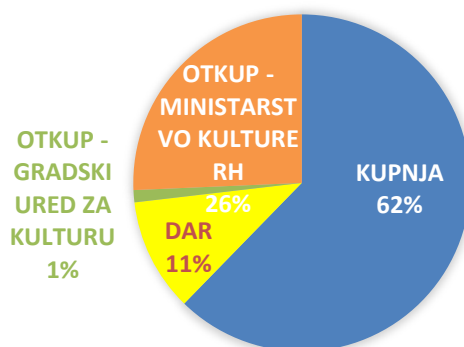
U 2021. godini Knjižnice grada Zagreba nabavile su **78.584 sveska knjiga**, što je 1 % više od prošlogodišnje nabave (2020.: **78.081 sv.**). Od toga nabavljeno je, stručno obrađeno i inventarizirano **990 jedinica e-knjige (2020.: 1.475)**. Specifičnost u ovoj godini jest prijenos dijela sredstava iz 2020. godine, s obzirom na osnivačevu kasnu uplatu posljednje rate za nabavu knjižnične građe. U tako kratkom vremenu nije bila moguća kupnja, realizacija računa i inventarizacija građe tako da je to napravljeno u prvim mjesecima ove godine, kada je podnesen i konačni izvještaj o realizaciji. Isto tako, do kraja 2021. godine, ukupna planirana sredstva osnivača nisu uplaćena tako da nije realizirana nabava knjižnične građe u planiranom iznosu i broju svezaka.

Na snagu je stupio novi Standard za narodne knjižnice kojim je propisan minimum nabave (kupnjom) za narodne knjižnice po broju stanovnika. Prema njemu, KGZ bi trebao imati godišnju nabavu kupnjom od 158.003 sv. U 2021. godini kupnjom je nabavljeno 48.953 sveska (uključena e-knjiga), što iznosi 62 % ukupne nabave. U odnosu na odredbe novog Standarda, zaostajanje je postalo još značajnije (31 % ispunjenosti Standarda, prije 50%) jer se do sad uzimala u obzir ukupna nabava, a ne prema vrsti nabave (kupnjom).

U 2021. godini nabavljena je 0,1 knjiga po stanovniku.

Omjer kupnje i ostalih oblika nabave iznosi: 62 % kupnja, 11 % dar i 27 % otkup, s tim da je udio otkupa Gradskog ureda za kulturu 1 %, dok je udio otkupa Ministarstva kulture i medija puno veći i iznosi 26 %. Kupnja kao oblik nabave je u padu, darovi su malo u porastu spram epidemiološki nepovoljnije 2020. godine, ali bilježi se kontinuiran porast otkupa Ministarstva kulture i medija.

NABAVA KNJIGA (U SV.)	
KUPNJA	48.953
DAR	8.532
OTKUP - GRADSKI URED ZA KULTURU	918
OTKUP - MINISTARSTVO KULTURE RH	20.181

Slika 1: Načini nabave knjižnične građe

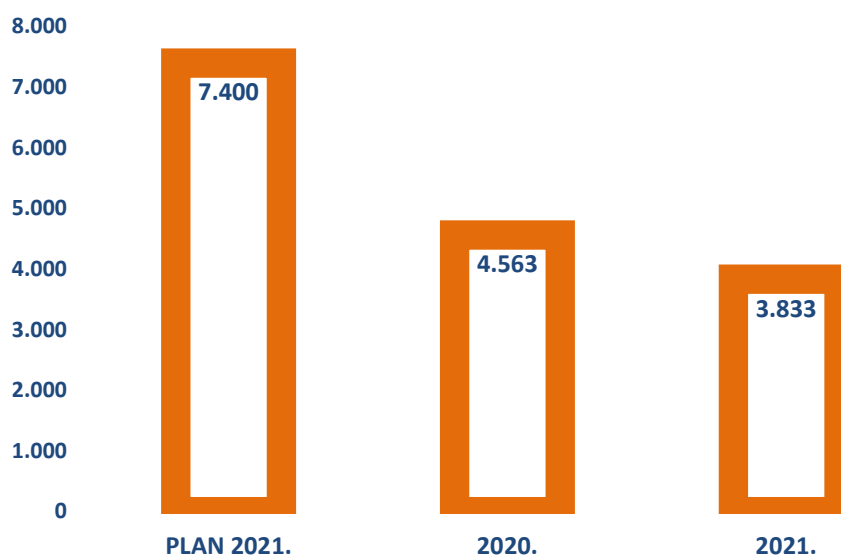
1.2 NABAVA PERIODIČKIH PUBLIKACIJA

Od periodičkih publikacija (novine, časopisi) nabavljeno je **1.008 primjerka** (2020.: 1.117), od čega 865 domaćih naslova, 18 stranih naslova i 125 dječjih. Važno je istaknuti da se radi o tristotinjak naslova koji se uglavnom ponavljaju u svim knjižnicama, ovisno o njihovoj veličini. Standardi propisuju značajno veće brojke naslova, posebno stranih, ali prioriteta se određuju ovisno o raspoloživim sredstvima.

U 2021. godini bilježi se manja nabava primjeraka periodičkih publikacija, unutar tih brojki napravljena je preraspodjela u korist domaćih naslova, a značajno je smanjen broj stranih. Dio naslova tiskanih izdanja nadomješta se *online* pretplatom gdje god je to moguće.

1.3 NABAVA OSTALE GRAĐE

Planirana nabava ostalih jedinica građe, ostvarena je s 52 %, odnosno 84 % u odnosu na nabavu u 2020. godini. Nabava svih vrsta ostale građe je u padu.

Slika 2. Usporedba nabave ostalih vrsta građe za 2021. u odnosu na 2020. godinu i plan za 2021.

1.4 STANJE FONDA

Stanje knjižnog fonda (uključena e-knjiga) 31. prosinca 2021. godine iznosilo je 2.227.462 sv. (2020.: 2.251.053 sv.).

Stanje fonda neknižne građe iznosi 141.143 jedinica (2020.: 138.550 jedinica).

Prosjeck knjiga u narodnim knjižnicama po stanovniku u Zagrebu iznosi **3 sv.**

2. OTPIS. STANJE FONDA. (tabela 2)

2.1 REVIZIJA

U 2021. godini provedena je revizija knjižničkog fonda u nekoliko knjižnica mreže: u Knjižnici Slobodština, Knjižnici Vjekoslava Majera (prebačena iz 2020.), Knjižnici Sesvete, Knjižnici Ivane Brlić Mažuranić, Bibliobusnoj službi, Knjižnoj stanici Gornje Vrapče, Dječjoj knjižnici Marina Držića te u dvije knjižnice koje su zbog veličine fonda u kontinuiranoj reviziji (Gradska knjižnica i Knjižnica Božidara Adžije).

2.2. OTPIS

Broj primjeraka otpisane knjižne građe na razini je prošle godine (**otpisano je 102.685 sv. knjiga**). Od toga je otpisano i **426 e-knjiga**. Što se tiče ostale građe, otpisano je **1.217 jedinica ostale građe**, što je nešto manji otpis od planiranog broja za 2020. godinu. Otpis je realan s obzirom na provedene revizije u ovoj godini. Sve knjižnice redovito izlučuju zastarjelu odnosno prekobrojnu građu, a uobičajena je pojačana potreba za otpisom dotrajalog knjižničkog fonda.

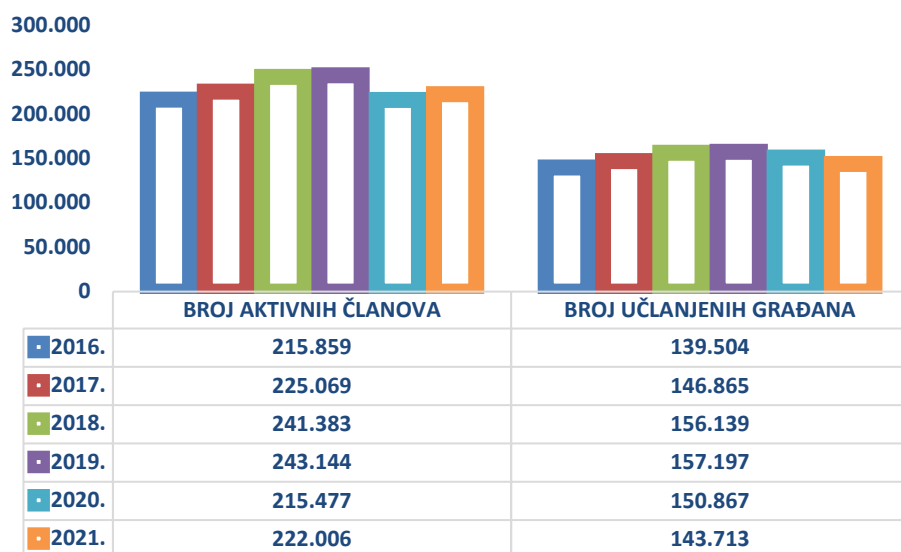
3. ČLANSTVO. POSUDBA. (tabela 3)

3.1. ČLANSTVO

Analizom registracije članova po pojedinim knjižnicama mreže, utvrđen je ukupan broj registriranih članova u Knjižnicama grada Zagreba – **222.006**. S obzirom na povoljnije okolnosti u 2021. godini i veću mobilnost članova unutar mreže knjižnica koju koriste jednom iskaznikom, postignut je očekivani porast u odnosu na 2020. (215.477). Da podsjetimo, u 2020. se mobilnost korisnika smanjila zbog epidemioloških okolnosti, promijenjene organizacije života i rada stanovnika (preporuke Stožera civilne zaštite RH o radu od kuće te privremene zatvorenosti škola i vrtića). Zato se koristila uglavnom samo jedna knjižnica, dok se u 2021. vratio prijašnji trend. Naime, proteklih godina (do prošle) svaki je član koristio u prosjeku dvije knjižnice, najčešće u kvartu gdje stanuje i kvartu gdje radi. Usluge većeg broja knjižnica usporedno u većoj mjeri koristili su odrasli članovi, dok su djeca, u pravilu, koristila samo jednu knjižnicu, uglavnom onu najbližu.

S druge strane, prateći statistiku učlanjenosti stanovništva, utvrđeno je da je, od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine, Knjižnice grada Zagreba koristilo **143.713** osoba (63% Ž, 37% M), što je 7.154 osoba manje u odnosu na prošlu godinu (**smanjenje od 5 %**) i iznosi **18 % ukupnog stanovništva** (prema popisu iz 2011. – 790.017 stanovnika). Od ukupnog broja, 35 % članova čine djeca. U skladu s preporukom Standarda da se članstvom u knjižnici obuhvati 18 % stanovništva, taj je obuhvat dosegnut, i jedan je od najvećih u Hrvatskoj, ali je u padu u odnosu na prošlu, i godinu prije.

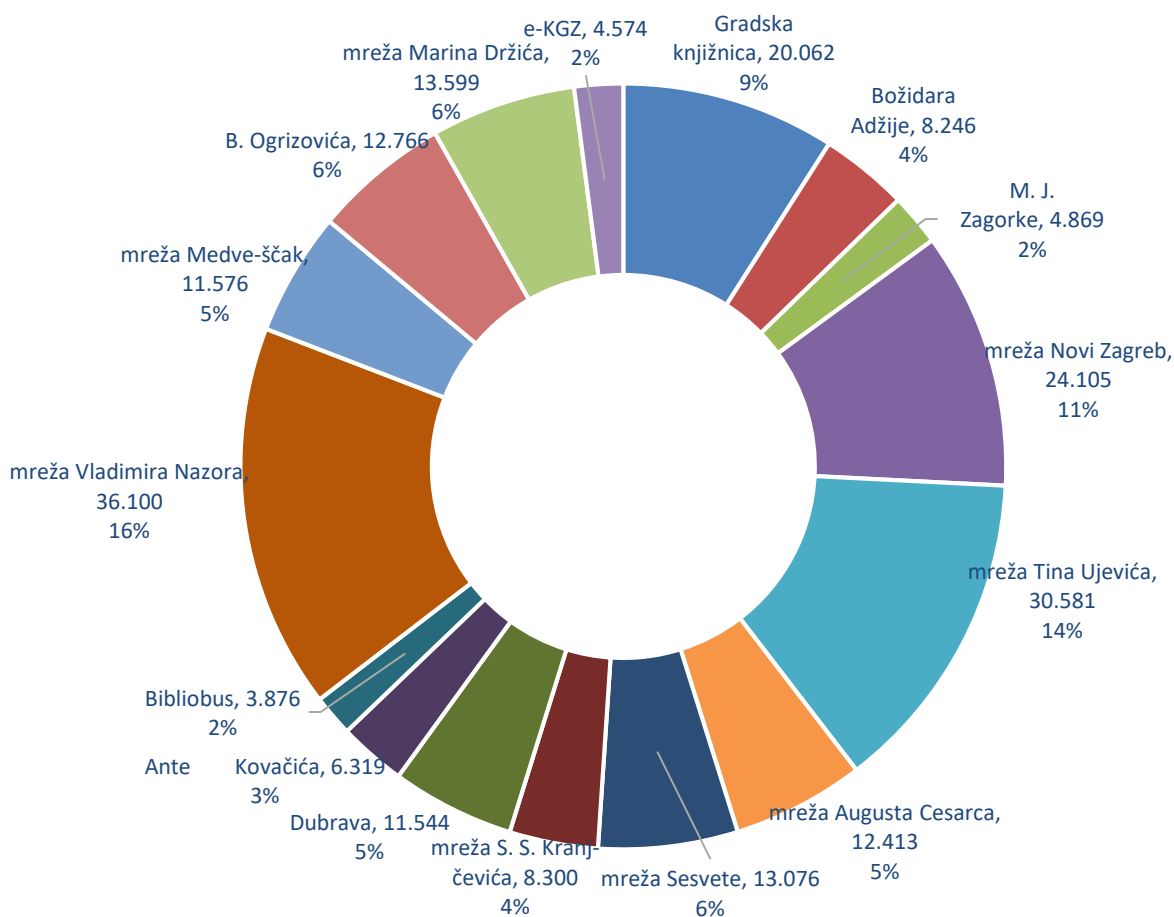
Svaki peti Zagrepčanin član je Knjižnica grada Zagreba.

Slika 3: Pregled članstva od 2016. do 2021. godine

Zahvaljujući projektu za poticanje čitanja kod djece i mladih *Ja čitam*, koji zagrebačke knjižnice nude građanima od 1. siječnja 2017. i zahvaljujući kojem je omogućen besplatan upis djece od rođenja do 15 godina, s posebnom se pozornošću prati upis te dobne skupine. U svim knjižnicama mreže, koje nabavljaju knjižničnu građu za djecu i mlade, bilo je vidljivo iz godine u godinu kontinuirano povećanje članstva djece i mladih do 15 godina. Djeca koja su upisana u 2017. uglavnom su obnovila članstvo i ostala korisnicima KGZ-a. Istovremeno se neprestano bilježi interes djece koja do sada nisu bila korisnici knjižnica za upis u KGZ. U 2021. godini besplatno članstvo iskoristilo je ukupno 43.654 djece u dobi od rođenja do 15 godina, što i dalje potvrđuje opravdanost ove mjere poticanja čitanja i korištenja knjižnica (2020.: 41.253). Bilježimo i 7.407 novoupisane djece.

Izvještaj o radu za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021.

Slika 3. Članstvo po pojedinim knjižnicama

3.2. POSUDBA

U 2021. godini bilježi se porast posudbe knjižne građe (14 %), koja je iznosila **2.506.904** svezaka (2020.: **2.203.967**).

Svaki Zagrepčanin posudio je 3 knjige u 2021. godini.

Svaki član Knjižnica grada Zagreba prosječno je posudio 17 knjiga.

Trend porasta posudbe periodičkih publikacija zadnjih godina nažalost se zaustavio još u 2020. zbog novih okolnosti/ograničenja izazvanih epidemiološkim mjerama. Nažalost, to se nastavilo i u 2021. godini. (**2021.: 10.310 jedinica uvezane periodike / 2020.: 14.889**).

Kod posudbe ostale građe, posebno AVE građe, kao najbrojnije, bilježimo pad na nivou ustanove, iako se na nekim lokacijama uočava porast posudbe i vizualne i zvučne građe (S.S. Kranjčevića i Knjižnica Dubrava).

U odnosu na plan, u svim segmentima posudbe, planirane su nešto veće brojke jer se nastoje pratiti zahtjevi Standarda.

Izvještaj o radu za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021.

E-KNJIGA

U 2021. godini bilježimo značajnu posudbu e-knjiga – **34.967** posudbi. U usporedbi s prošlogodišnjom posudbom e-knjige (32.151 posudba), možemo zaključiti kako je posudba i dalje u porastu.

Broj članova koji su koristili ovu uslugu bio je **4.514**, što je na razini podataka od prošle godine, iako je izdavačka produkcija (a onda i nabava) u 2021. bila značajno smanjena u odnosu na godinu prije (2021.: 990; 2020.:1.475).

MEĐUKNJIŽNIČNA POSUDBA

U 2021. godini KGZ je uslugom međuknjižnične posudbe surađivao s brojnim knjižnicama iz cijele Hrvatske te je zaprimljeno 224 zahtjeva od kojih je zadovoljeno 206. Broj zahtjeva je veći u odnosu na 2020. godinu.

4. KULTURNE AKTIVNOSTI. AKCIJE ZA DJECU. (tabela 4)

I u 2021. godini knjižnice su samostalno i u suradnji s **1.071** ustanovom i udrugom, organizirale **998** posebnih i redovnih kulturnih programa za odrasle građane (predavanja, tribine, ostale akcije), na kojima je sudjelovao **27.037 posjetitelja**. Organizirane su izložbe, njih **1.211** za **73.649 posjetitelja**. U odnosu na godinu prije bilježi se pad posjeta korisnika (zbroy posjetitelja na događanjima i prema procjeni temeljenoj na godišnjem brojanju posjeta -107.285).

Dnevno je u zagrebačkim knjižnicama bilo 6.758 posjetitelja.

Usmeno i *online* postavljeno je **1.080.168 informacijskih upita**, nešto više nego prošle godine, a djelatnici su izradili i **6.786 bibliografskih i tematskih popisa te odgovorili na 3.521 upit koristeći uslugu Pitajte knjižničare**.

Svaki je Zagrepčanin u 2021. posjetio Knjižnice grada Zagreba dva puta.

AKCIJE ZA DJECU

Na dječjim odjelima knjižnica organizirano je ukupno **2.651 raznovrsna akcija za djecu** (pričaonica, predstavljanja knjiga i susreta s autorima, kreativnih i računalnih radionica) na kojima je sudjelovalo **29.548 djece i mladih**. Od prošle godine kombiniraju se programi uživo i online. Zahvaljujući besplatnom upisu djece do 15. godine, akcije za djecu su do 2019. godine bile izuzetno dobro posjećene. U posljednje dvije godine najveći je gubitak u posjetima, iz objektivnih razloga, nažalost zabilježen upravo na dječjim odjelima. Zbog epidemiološke situacije povremeno su bila prekinuta organizirana događanja za djecu u zatvorenom, kao i organizirani posjeti djece iz dječjih vrtića i škola. Ipak, dio programa uspio se realizirati uživo, u prostorima knjižnica i na otvorenom dok su vremenske prilike dozvoljavale, a dio kroz online predavanja, radionice, kvizove i sl. pa je komunikacija donekle nastavljena i u tim novim okolnostima.

Najčitateljica Knjižnica grada Zagreba pročitala je 121 knjigu.

KATALOG, MREŽNE STRANICE, BAZE PODATAKA, STRUČNI SKUPOVI

KATALOG

U 2021. godini Katalog je imao 5.991 posjet dnevno, što je više u odnosu na isto razdoblje prošle

Izveštaj o radu za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021.

godine za 5 %. Posjećenost po korisniku veća je u odnosu na isto razdoblje lani za 23 %, a pregled stranica po posjetu za 81 %. Ovaj pozitivan trend se nastavlja iz godine u godinu.

Ukupno je evidentirano **749.864 korisnika** koji su barem jednom posjetili mrežno mjesto *katalog.kgz.hr/*. Zabilježeno je **2.121.162 virtualnih posjeta**, a stopa rasta posjeta u odnosu na isto razdoblje prošle godine iznosi 5 %.

Posjetitelj je u izvještajnome razdoblju postavio **2.370.560 pretraga**. Broj pretraga u odnosu na isto razdoblje prošle, 2020. godine, manji je za 8 %.

Broj korisničkih akcija pristupa korisničkom pretincu u odnosu na 2020. godinu, veći je za 39 %. Napravljeno je **835.859 pristupa korisničkim uslugama**, za članove i usluge otvorenoga pristupa (unos lozinke u sustav članskog korisničkog pretinca - **446.719**, produljenje roka posudbe - **148.165**, upit provjere statusa građe - **117.807**, rezervaciju posuđene građe - **48.536**, produljenje rezervacije - **11.894**, otkazivanje rezervacije - **6.515**).

Pristup Katalogu s različitih uređaja, posebno mobilnih, u stalnome je rastu.

Nakon pokretanja knjižnične aplikacije za posudbu e-knjige u razvoju je na testnoj adresi postavljeno proširenje usluge i sadržaja online kataloga namijenjenih djeci i mladima.

MREŽNE STRANICE

Tijekom 2021. godine **više od 430.000 posjetitelja** otvorilo je **više od 2,5 milijuna mrežnih stranica** Knjižnica grada Zagreba (www.kgz.hr). Većina posjetitelja mrežne stranice otvara s pametnih telefona, a korisnicima su najzanimljivije informacije o posudbi e-knjiga, on-line produženju roka posudbe i radnom vremenu knjižnica te o stalnim aktivnostima, natječajima za posao i raznovrsnim programima koji se odvijaju na našim lokacijama ili u organizaciji Knjižnica grada Zagreba. Tijekom godine objavljeno je skoro 1.700 kvalitetno ilustriranih obavijesti o programima, a putem stranica *Pročitajte* korisnicima smo preporučili 149 anotiranih naslova za odrasle te 104 naslova književnosti i publicistike – pola za djecu, pola za mlade.

S mrežnih stranica je moguće pristupiti i popularnim sadržajima koje Knjižnica objavljuje putem YouTubea (snimke umjetničkih, zabavnih, edukativnih i stručnih događanja u Knjižnicama grada Zagreba), Pinteresta te Tumblr-a (fotografije i blog tribine *Književni petak*), ISSUU-a (prezentacije, katalogi izložbi, godišnji izvještaji, bilteni i sl.) i Facebooka.

Knjižnice grada Zagreba zaključno s 31. prosincem 2021. godine imaju 27 aktivnih stranica/profila na Facebooku, YouTubeu i Instagramu, pet više u odnosu na 2020. godinu, koje administrira 50 djelatnika. Broj pratitelja mreže stranica Knjižnica grada Zagreba na društvenim mrežama sustavno iz godine u godinu raste te iznosi **1.534 pretplatnika YouTube kanala, 30.516 pratitelja Facebook stranica i 1.321 pratitelj Instagram stranica**.

Najveći doseg (*reach*) 12.451 imala je objava 16. prosinca 2021. s upitom koja se knjiga pročitana u 2021. godini (Godini čitanja) najviše svjedočava pratiteljima stranice KGZ Facebook.

YouTube kanal Knjižnica grada Zagreba, naziva Knjižnice grada Zagreba, jedinstven je za cijelu mrežu Knjižnica grada Zagreba. U 2021. godini objavljeno je **212 video zapisa**. Ukupan broj pregleda bio je **117.300**. Zabilježeno je **19.500 sati gledanja**.

BAZE PODATAKA

Korisnicima je u prostoru knjižnica omogućen pristup licenciranim bazama iz pretplate uz autorizaciju. Za sada je baza **IUS-INFO** dostupna članovima putem mrežnih stranica knjižnice i početne stranice Kataloga.

Izveštaj o radu za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021.

SUDJELOVANJE NA DOMAĆIM I MEĐUNARODNIM SKUPOVIMA

U 2021. godini međunarodni stručni skupovi krovnih svjetskih i europskih strukovnih udruga odvijali su se online i bili su popraćeni i od strane djelatnika KGZ-a. Djelatnice koje su članice Stalnih odbora IFLA-e (Međunarodnog saveza knjižničnih društava i ustanova) te IBBY-a (Međunarodnog vijeća za dječju knjigu) sudjelovale su na online sastancima Sekcija i Vijeća.

Veći dio stručnih skupova održan je uživo, ali značajan dio se odvijao u online okruženju, većinom bez kotizacije ili uz simbolične iznose, tako da je taj oblik edukacije bio dostupan gotovo svakom stručnom djelatniku koji je imao interes i odobrenje voditelja za sudjelovanje s obzirom na druga zaduženja u knjižnici.

BIBLIOBUSNA SLUŽBA

Jedno od dva bibliobusnih vozila KGZ-a na terenu opsluživalo je korisnike dvadeset i šest godina, točnije od 1995. godine. **Analiza ekonomskih čimbenika (starost, učestali kvarovi i neplanirani troškovi za njihovu sanaciju, troškovi goriva i godišnjih servisa), ukazuje već dulje vrijeme na nužnost nabave zamjenskog vozila kako bi se mogla održati kvalitetna funkcija pokretne narodne knjižnice.** Do realizacije nabave istoga, dotrajalo je **vozilo stavljano van funkcije od 1. siječnja 2022. godine jer nije u voznom stanju.** S ovim datumom nužno su morala biti zatvorena i neka od postojećih stajališta jer je nemoguće organizirati jednako kvalitetan rad i raspored kao i do sada s jednim vozilom te zadržati sva stajališta na raspršenom području dviju županija dok se ne nabavi zamjensko vozilo.

U svrhu rješavanja ovog višegodišnjeg problema, Knjižnice grada Zagreba već nekoliko godina unazad rade na kampanji nabave novog vozila. Posljednja u nizu poduzetih mjera bilo je apliciranje za sredstva iz Europskog socijalnog fonda - *Čitanjem do uključivog društva*. Iako je projektni prijedlog ostvario dovoljan broj bodova nije uspio ući u dostani financijski **okvir sukladno alokaciji financijskih sredstva predviđenoj Pozivom te se nalazi na rezervnoj listi projektnih prijedloga.** Očekuje se objava novih natječaja, Ministarstva kulture i medija ili Europskih fondova, jer potreba za nabavom novih bibliobusnih vozila nije samo problem Knjižnica grada Zagreba već i nekih drugih županijskih knjižnica u Republici Hrvatskoj.

Izveštaj o radu za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021.

Izveštaj je sastavljen u Matičnoj i razvojnoj službi Knjižnica grada Zagreba na osnovi godišnjih izvještaja što su ih pripremili:

Ivan Babić, voditelj mreže Knjižnica Sesvete
Svjetlana Ciglar, voditeljica mreže Knjižnica Vladimira Nazora
Aleksandra Cvitković, voditeljica mreže Knjižnica Augusta Cesarca
Božica Dragaš, voditeljica mreže Knjižnica Marina Držića
mr. sc. Ivančica Đukec Kero, voditeljica Matične i razvojne službe KGZ-a
Kluk Giunio, voditelj Službe za informatiku
Rajka Gjurković Govorčin, redaktorica mrežnog kataloga
Tea Grašić Kvesić, voditeljica mreže Knjižnica Tina Ujevića
Jagoda Ille, voditeljica mreže Knjižnica Medveščak
Ivan Jelić, voditelj Knjižnice Božidara Adžije
Jasmina Kenda, koordinatorica Službe nabave građe
Tamara Kolić, v.d. voditeljica Bibliobusne službe
dr. sc. Jasna Kovačević, voditeljica Knjižnice Bogdana Ogrizovića
Ismena Meić, voditeljica Gradske knjižnice
Maja Pranić, voditeljica Knjižnice Marije Jurić Zagorke
Đurđica Pugelnik, voditeljica Knjižnice Dubrava
Iva Lorković, voditeljica mreže Knjižnica Silvija Strahimira Kranjčevića
Tihana Rašeta, voditeljica mreže Knjižnica Novi Zagreb
Vanja Štalec Obradović, koordinatorica uredništva društvenih mreža KGZ-a
Tatjana Vrdoljak, voditeljica Knjižnice Ante Kovačića, Zaprešić

Prikupljanje i obrada podataka
Suzana Hrabar

Komentar podataka i grafičko oblikovanje
Maja Bodiš, prof.
viša knjižničarka

mr. sc. Ivančica Đukec Kero
knjižničarska savjetnica

Marija Pipp, prof.

Ravnateljica
Knjižnica grada Zagreba
Višnja Cej, prof.
knjižničarska savjetnica

Realizacija programa rada Knjižnica grada Zagreba od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine

KGZ	1. – 12. 2021.	1. – 12. 2020.	Indeks 2:3	Standardi	Indeks 2:5	Plan 2021.	Indeks 2:7
1	2	3	4	5	6	7	8
Nabava							
Knjiga (sv.)	78.584	78.081	101	158.004*	50	94.675	83
Periodika (primj.)	1.008	1.117	90	-	-	1.355	74
Ostale građe (jed.)	3.833	4.562	84	-	-	7.400	52
Otpis knjiga u svescima							
	102.685	102.053	101	do 5 %	-	85.500	120
Stanje knjižnog fonda							
	2.227.662	2.251.053	99	-	-	-	-
Posudba							
Knjiga (sv.)	2.506.904	2.203.967	114	-	-	2.867.500	87
Periodike (uv. sv.)	10.310	14.889	69	-	-	-	-
Ostale građe (jed.)	69.611	76.223	91	-	-	135.650	51
UKUPNO:	2.586.825	2.295.079	113	-	-	3.003.150	86
Članstvo							
registrirani članovi**	222.006 ¹	215.477 ¹	103 ¹	18% st.	18%	258.700	86 ¹
važeća članstva**	143.713 ²	150.867 ²	95 ²	142.203			

*200 sv. na 1000 stanovnika - Broj stanovnika Grada Zagreba 790.017 (2011.)

** Članstvo je iskazano u ukupnom broju registriranih članova¹ i pojedinačnih osoba² (važećih članstava)

TABELA 1

IZVJEŠTAJ O OSTVARENOM PROGRAMU ZA 2021. GODINU

KNJIŽNICE GRADA ZAGREBA																
NABAVA	Gradska knjižnica	Božidara Adžije	M. J. Zagorke	mreža Novi Zagreb	mreža Tina Ujevića	mreža Augusta Cesarca	mreža Sesvete	mreža S. Kranjčevića	Dubrava	Ante Kovačića	Bibliobus	mreža Vladimira Nazora	mreža Medveščak	B. Ogrizovića	mreža Marina Držića	KGZ UKUPNO
Knjige (sv.)																
kupnja	5.346	2.745	1.340	4.790	5.184	2.496	2.965	2.386	2.670	3.524	2.334	5.002	2.264	2.345	2.572	47.963
dar + o.p. + zamjena	778	251	112	762	2.071	448	544	356	121	327	20	1.240	279	872	351	8.532
otkup GU + Županija	62	49	37	101	87	58	66	54	44	37	48	122	40	42	71	918
otkup MK	1.023	172	794	2.761	3.371	1.370	1.519	817	731	555	281	2.861	1.622	716	1.588	20.181
UKUPNO:	7.209	3.217	2.283	8.414	10.713	4.372	5.094	3.613	3.566	4.443	2.683	9.225	4.205	3.975	4.582	77.594
E-knjiga (primjerci):																990
UKUPNO:																78.584
Neknjižna građa																
- zvučna građa (CD, kasete, gramof. ploče)	847	0	0	377	3	26	37	34	389	149	0	14	6	6	2	1.890
- vizualna građa (DVD, VHS)	636	0	0	2	86	206	42	81	130	98	0	34	12	23	11	1.361
- elektronička građa (CD-ROM, DVD-ROM)	27	0	0	0	0	16	0	2	7	0	0	0	15		0	67
- igračka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	33	0	0	2	1	0	36
- ostalo*	444	1	0	0	0	1	1	0	0	32	0	0	0		0	479
UKUPNO:	1.954	1	0	379	89	249	80	117	526	312	0	48	35	30	13	3.833
Knjige i neknjižna građa:	9.163	3.218	2.283	8.793	10.802	4.621	5.174	3.730	4.092	4.755	2.683	9.273	4.240	4.005	4.595	82.417
Periodičke publikacije																
domaći naslovi novina i časopisa																
- broj naslova	131	126	15	21	63	21	21	17	23	31	3	30	17	26	26	-
- broj primjeraka	158	151	16	73	68	37	41	31	29	34	3	132	25	29	38	865
strani naslovi novina i časopisa																
- broj naslova	5	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
- broj primjeraka	16	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18
dječje novine i časopisi																
- broj naslova	13	0	0	5	21	5	2	4	7	3	0	6	5	1	5	-
- broj primjeraka	20	0	0	12	21	8	5	8	7	3	0	25	10	1	5	125
UKUPNO:																
- broj naslova	149	126	15	26	86	26	23	21	30	34	3	36	22	27	31	-
- broj primjeraka	194	151	16	85	91	45	46	39	36	37	3	157	35	30	43	1.008
SVEUKUPNO**:	9.357	3.369	2.299	8.878	10.893	4.666	5.220	3.769	4.128	4.792	2.686	9.430	4.275	4.035	4.638	83.425

*ostalo podrazumijeva notnu građu, grafičku građu, igračke, društvene igre, efemernu građu, kartografsku građu...

**sveukupno predstavlja nabavu knjižnice (knjige uključujući e-knjigu, periodiku i neknjižnu građu)

STANJE FONDA 31. 12. 2021.	KNJIŽNICE GRADA ZAGREBA															
	Gradska knjižnica	Božidara Adžije	M. J. Zagorke	mreža Novi Zagreb	mreža Tina Ujevića	mreža Augusta Cesarca	mreža Sesvete	mreža S. S. Kranj- čevića	Dubrava	Ante Kovačića	Bibliobus	mreža Vladimira Nazora	mreža Medve- ščak	B. Ogrizovića	mreža Marina Držića	KGZ UKUPNO
Knjižni fond (u sv.)																
Knjige	421.944	233.938	40.908	198.794	228.357	101.539	122.078	77.217	76.584	87.965	43.634	291.253	97.475	85.960	117.693	2.225.339
E-knjiga																2.123
Fond periodike (uv.sv.)																
Časopisi																
- broj naslova	1.641	703	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
- broj primjeraka	14.549	10.595	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	25.144
Novine																
- broj naslova	391	150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
- broj primjeraka	12.505	5.285	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17.790
Fond neknjižne građe																
- zvučna građa (CD, kasete, gramof. ploče)	33.138	283	69	4.456	2.438	6.332	1.180	3.518	9.978	4.601	47	1.938	227	933	409	69.547
- vizualna građa (DVD, VHS)	13.451	0	0	2.616	2.006	2.444	2.197	1.108	1.122	4.909	673	3.208	169	1.561	989	36.453
- elektronička građa (CD- ROM, DVD-ROM)	3.587	224	0	143	492	386	231	125	84	141	30	214	366	135	200	6.358
- igračka	0	0	0	22	34	0	0	0	0	803	0	0	290	3	0	1.152
- ostalo*	24.358	2.761	0	0	106	45	46	66	23	91	0	0	0	91	46	27.633
Ukupno:	74.534	3.268	69	7.237	5.076	9.207	3.654	4.817	11.207	10.545	750	5.360	1.052	2.723	1.644	141.143
SVEUKUPNO**:	523.532	253.086	40.977	206.031	233.433	110.746	125.732	82.034	87.791	98.510	44.384	296.613	98.527	88.683	119.337	2.411.539

* ostalo podrazumijeva notnu građu, grafičku građu, igračke, društvene igre, efemernu građu, kartografsku građu...

** sveukupno predstavlja stanje cjelokupnog fonda knjižnice (knjige, e-knjige, periodika i neknjižna građa)

TABELA 2

IZVJEŠTAJ O OSTVARENOM PROGRAMU ZA 2021. GODINU

KNJIŽNICE GRADA ZAGREBA																
REVIZIJA KNJIŽNOG FONDA, OTPIS GRAĐE, KATALOZI	Gradska knjižnica	Božidara Adžije	M. J. Zagorke	mreža Novi Zagreb	mreža Tina Ujevića	mreža Augusta Cesarca	mreža Sesvete	mreža S. S. Kranj- čevića	Dubrava	Ante Kovačića	Bibliobus	mreža Vladimira Nazora	mreža Medve- ščak	B. Ogrizović a	mreža Marina Držića	KGZ UKUPNO
Revizija																
Zadnja revizija provedena godine*:	u tijeku	u tijeku	2020.	2021. Sloboština, V. Majer	2020. Ljubljanka, Voltino, Staglišće	2018. Ravnice	2021. Sesvete	I.B.M. 2021.	2015.	2015.	2021.	2021. Knjižna stanica Gornje Vrapče	2019. M- 2	2020.	2021. Dječja knjižnica Marina Držića	
Obuhvaćen cijeli fond: da / ne	NE	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
Otpis																
Knjige (sv.)																
- dotrajalo	3.945	1.850	30	15.622	3.178	2.645	5.474	12.837	5.406	4.961	15.746	5.051	5.195	3.099	2.927	87.966
- zastarjelo	673	525	0	0	0	105	3	1.398	15	107	0	155	1	0	26	3.008
- uništeno	1.087	3.173	1.436	668	0	165	700	202	854	101	2.068	384	242	0	205	11.285
Ukupno:	5.705	5.548	1.466	16.290	3.178	2.915	6.177	14.437	6.275	5.169	17.814	5.590	5.438	3.099	3.158	102.259
Otpis ostale građe																
- vrsta građe	AV		0	AV	AVEM		AVE		AV	igračke 2, DVD 46, CD 3, CD- ROM 49, AV i elkt. z. 35 knj	AVE	AVE	AV + igračke		AVE	
- broj jedinica	603	0	0	17	29	0	37	67	112	135	41	71	20	59	26	1.217
Ukupan otpis:	6.308	5.548	1.466	16.307	3.207	2.915	6.214	14.504	6.387	5.304	17.855	5.661	5.458	3.158	3.184	103.476
Otpis e-knjige:																426
Katalozi, baze podataka																
Broj kataloga na listićima:	21	9	2	2	7	0	1	7	0	1	2	1	1	1	5	60
Pristup bazama podataka: da / ne	DA	DA	NE	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	NE	DA	DA	DA	DA	13 DA / 2 NE

* knjižnice s ograncima ovdje uz godinu trebaju navesti i u kojoj knjižnici/ogranaku je provedena revizija za godinu koja se navodi

TABELA 3

IZVJEŠTAJ O OSTVARENOM PROGRAMU ZA 2021. GODINU

KNJIŽNICE GRADA ZAGREBA																
ČLANOVI, POSUDBA	Gradska knjižnica	Božidara Adžije	M. J. Zagorke	mreža Novi Zagreb	mreža Tina Ujevića	mreža Augusta Cesarca	mreža Sesvete	mreža S. S. Kranjčevića	Dubrava	Ante Kovačića	Bibliobus	mreža Vladimira Nazora	mreža Medveščak	B. Ogrizović a	mreža Marina Držića	KGZ UKUPNO
Članovi																
Prvi upis	1.980	409	276	1.856	2.616	883	1.096	782	1.288	601	586	2.764	669	908	847	17.561
Aktivni članovi																
- odrasli (od 15 nadalje)	17.125	8.086	4.013	14.805	18.639	8.364	6.312	4.918	6.551	3.742	1.187	19.367	7.764	10.128	8.585	139.586
- djeca (0 - 14)	2.937	160	856	9.300	11.942	4.049	6.764	3.382	4.993	2.577	2.689	16.733	3.812	2.638	5.014	77.846
Ukupno:	20.062	8.246	4.869	24.105	30.581	12.413	13.076	8.300	11.544	6.319	3.876	36.100	11.576	12.766	13.599	217.432
Aktivnost e-KGZ:																4.574
Ukupan broj članova u KGZ-u*:																143.713
Posudba**																
Knjige	175.713	78.266	43.158	269.082	336.473	152.967	134.593	105.951	166.595	102.705	85.184	414.966	132.839	129.691	143.754	2.471.937
Posudba e-knjiga																34.967
Periodičke publikacije																
- uvezani svesci	2.484	7.826	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10.310
- pojedinačni primjerci	50.261	13.110	9.805	16.548	21.889	25.070	4.706	7.268	30.842	34.000	0	100.000	2.553	250	4.600	320.902
Neknjižna građa																
- zvučna građa (CD, kasete, gramofonske ploče)	12.994	0	2	1.185	963	2.745	180	1.062	6.923	564	20	484	5	169	161	27.457
- vizualna građa (DVD, VHS)	11.998	0	0	3.269	1.343	3.957	1.433	1.316	1.757	3.679	1.693	3.689	346	1.408	1.603	37.491
- elektronička građa (CD-ROM, DVD-ROM)	166	0	0	4	140	87	133	142	17	13	28	31	73	39	417	1.290
- igračka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.030	0	0	273	0	0	1.303
- ostalo***	1.404	0	0	0	0	0	40	26	0	0	0	0	0	0	600	2.070
Ukupno:	26.562	0	2	4.458	2.446	6.789	1.786	2.546	8.697	5.286	1.741	4.204	697	1.616	2.781	69.611
SVEUKUPNO****:	204.759	86.092	43.160	273.540	338.919	159.756	136.379	108.497	175.292	107.991	86.925	419.170	133.536	131.307	146.535	2.586.825

* odnosi se na broj važećih članstava

** bilježena je posudba i produženje građe

*** *ostalo* podrazumijeva notnu građu, grafičku građu, igračke, društvene igre, efemernu građu, kartografsku građu...**** *sveukupno* podrazumijeva posudbu knjiga, uključujući e-knjigu, uvezanih svezaka periodičkih publikacija i neknjižne građe

TABELA 4

IZVJEŠTAJ O OSTVARENOM PROGRAMU ZA 2021. GODINU

KULTURNE AKTIVNOSTI, AKCIJE, POSJETI, UPITI, BILTENI I POPISI, SURADNJA	KNJIŽNICE GRADA ZAGREBA															
	Gradska knjižnica	Božidara Adžije	M. J. Zagorke	mreža Novi Zagreb	mreža Tina Ujevića	mreža Augusta Cesarca	mreža Sesvete	mreža S. S. Kranjčevića	Dubrava	Ante Kovačića	Bibliobus	mreža Vladimira Nazora	mreža Medveščak	B. Ogrizovića	mreža Marina Držića	KGZ UKUPNO
TRIBINE																
- broj	15	0	10	8	3	0	8	7	0	1	0	16	0	16	0	84
- broj posjetitelja*	5.294	0	147	1.167	60	0	260	73	0	10	0	235	0	545	0	7.791
RAZGOVORI - PREDAVANJA																
- broj	5	9	6	6	10	14	12	21	18	5	0	14	2	24	13	159
- broj posjetitelja*	77	288	84	587	141	3.257	330	434	252	60	0	157	0	965	95	6.727
OSTALE AKCIJE																
- broj	73	0	3	12	59	52	372	2	2	6	9	61	3	89	12	755
- broj posjetitelja*	3.490	0	161	136	798	346	3.363	10	27	50	54	1.050	326	2.680	28	12.519
IZLOŽBE																
- tematske	68	3	69	183	197	81	0	31	16	12	0	45	39	18	32	794
- studijske	19	12	0	1	0	0	0	0	0	0	0	7	4	0	0	43
- likovne	20	1	8	82	104	17	30	7	6	12	3	47	0	20	17	374
- broj posjetitelja*	38.047	6.075	291	7.180	1.806	3.396	9.450		3.610	100	67	3.167	255	100	105	73.649
AKCIJE ZA DJECU **																
- broj	15	0	2	263	518	202	717	59	68	14	21	365	164	6	237	2.651
- broj posjetitelja*	2.495	0	147	3.586	7.013	3.419	4.663	425	622	90	580	3.083	1.918	160	1.347	29.548
POSJETI, UPITI, BILTENI, POPISI, SURADNJA, OTVORENOST KNJIŽNICE																
BROJ POSJETA knjižnici***	124.246	61.548	23.989	153.801	238.211	86.411	69.253	57.293	106.582	51.290	24.886	246.422	83.168	149.983	82.133	1.559.216
UKUPAN BROJ POSJETA ****	173.649	67.911	24.819	166.457	248.029	96.829	87.319	58.235	106.582	51.600	25.587	254.114	85.667	154.433	83.708	1.689.450
INFORMACIJSKI UPITI *****	74.911	28.589	25.047	108.284	139.035	50.922	62.468	42.941	52.233	24.955	4.945	121.141	69.276	57.132	46.069	907.948
ONLINE UPITI *****																172.220
POPISI																
bibliografski	3	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	19
tematski	686	1.429	91	566	1.153	432	81	32	0	130	0	2.152	0	0	15	6.767
Pitajte knjižničare	1.133	0	54	147	268	35	376	70	37	4	6	145	258	295	693	3.521
SURADNJA																
broj ustanova	58	18	12	92	92	143	64	17	54	60	105	150	44	89	73	1.071
TJEDNA otvorenost knjižnice u satima	66	66	66	363	391	132	237	132	66	66	90	539	132	68	264	2.678

* stvaran broj posjetitelja uključuje i posjetitelje redovnih programa kao i onih posebno financiranih od GZ, MKM, Zag.žup. i dr.

** podrazumijevaju se sve aktivnosti namijenjene djeci i mladima (pričaonice, radionice, igraonice, izložbe, posjeti, susreti, projekcije, kvizovi, predstave, predavanja, prigodne akcije...)

*** godišnja procjena temeljena na brojanjima posjeta u travnju i studenom 2021. godine (bez posjetitelja na akcijama)

**** zbroj posjetitelja tribina, razgovora, predavanja, ostalih akcija, izložbi, akcija za djecu te procjene godišnjih posjeta

***** procjena temeljena na godišnjem brojanju informacijskih upita (travanj i studeni 2021.)

***** provjera statusa građe i online rezervacija na godišnjoj razini (ukupno KGZ)